

Yttrande över dricksvattenutredningens betänkande "En säker tillgång till dricksvatten av god kvalitet", SOU 2021:81

Regeringen har gett Boverket tillfälle att lämna synpunkter på dricksvattenutredningens betänkande *En säker tillgång till dricksvatten av god kvalitet*, SOU 2021:81. Boverket, som avgränsar sitt yttrande till att avse de delar i betänkandet som berör Boverket, har följande synpunkter.

Boverkets ställningstagande

- Boverket tillstyrker förslaget att myndigheten ges i uppdrag att, med bistånd av Kemikalieinspektionen, utöva marknadskontroll över material i kontakt med dricksvatten.
- Boverket tillstyrker förslaget att myndigheten ges i uppdrag att samordna frågor om material och produkter i kontakt med dricksvatten.
- Boverket tillstyrker förslaget att regler om krav på material i kontakt med dricksvatten införs i plan- och byggförordningen (2011:338).
- Boverket tillstyrker förslaget till utökat föreskriftsbemyndigande för myndigheten.
- Boverket tillstyrker förslaget att Folkhälsomyndigheten i sin riskbedömning enligt art. 10 i dricksvattendirektivet¹ ska samråda med Boverket.

Boverkets synpunkter

Boverket delar utredningens uppfattning att ansvaret för marknadskontrollen av material i kontakt med dricksvatten bör läggas på Boverket och att Kemikalieinspektionen ska biträda Boverket vid utförandet av denna marknadskontroll.

¹ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2020/2184 av den 16 december 2020 om kvaliteten på dricksvatten.

Vidare delar Boverket utredningens uppfattning att Boverket bör ges ett samordningsuppdrag vad gäller material och produkter i kontakt med dricksvatten.

Utöver vad utredningen föreslår i betänkandet och som tillstyrks ovan, anser Boverket inte att det är befogat att lägga några ytterligare uppgifter på Boverket. Hur övriga uppgifter fördelas mellan de andra berörda myndigheterna avstår Boverket från att lämna synpunkter på.

I betänkandet föreslås ett nytt andra stycke i 3 kap. 9 § plan- och byggförordningen. Detta stycke leder visserligen till en obalans såtillvida att regleringen på förordningsnivå blir klart mer detaljerad i fråga om material i kontakt med dricksvatten än för alla andra egenskaper hos byggnadsverk. Boverket finner trots detta att förslaget är ett ändamålsenligt sätt att genomföra dricksvattendirektivets artikel 11.1 på för såväl byggnader som andra byggnadsverk. Med tanke på den höga detaljeringsgraden hos de nya reglerna bör det dock övervägas om det föreslagna andra stycket i stället bör utgöra en separat paragraf som införs omedelbart efter 9 §.

Vad avser Boverkets marknadskontrolluppdrag lämnar utredningen inte några författningsförslag i fråga om sanktioner och andra befogenheter. I avsnitt 20.3.2 hänvisar utredningen till ett pågående arbete inom Regeringskansliet med genomförande av EU:s marknadskontrollförordning² och uttalar att den fortsatta beredningen av genomförandet av dricksvattendirektivet bör ske med beaktande av de bestämmelser som blir resultatet av detta arbete. Boverket vill betona vikten av att marknadskontroll enligt dricksvattendirektivet inte förbises i arbetet med marknadskontrollförordningen. Det kan noteras att det utkast till lagrådsremiss om anpassningar till marknadskontrollförordningen som nyligen remitterats till Boverket inte synes behandla dessa frågor.³

I den föreslagna definitionen av dricksvatten i 1 kap. 4 § plan- och bygglagen (2010:900) talas om ”offentliga och privata fastigheter”, vilket överensstämmer med definitionen i artikel 2.1 i den svenska översättningen av dricksvattendirektivet. Begreppet fastighet tycks här användas i betydelsen byggnad, vilket är oförenligt med svenskt juridiskt språkbruk. Att fastigheter är indelad jord följer av 1 kap. 1 § jordabalken, och det är även i den betydelsen begreppet används i plan- och bygglagen i övrigt. Även om det finns ett värde i att lagens definition överensstämmer med dricksvattendirektivets lydelse, menar Boverket att det är olämpligt att den föreslagna legaldefinitionen innefattar en oriktig användning av fastighetsbegreppet.

Den föreslagna definitionen av dricksvatten i 1 kap. 4 § plan- och bygglagen är väsentligt mer detaljerad och omfattande än övriga definitioner i lagen. Det är dessutom så att begreppet dricksvatten inte förekommer i lagen mer än i det

² Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011

³ Regeringskansliets dnr UD2021/17423

föreslagna nya bemyndigandet i 16 kap. 6 § första stycket 7. Mot bakgrund av detta kan det övervägas om definitionen skulle kunna placeras i plan- och byggförordningen istället.

Boverket vill avslutningsvis påpeka att de tekniska egenskapskraven i 8 kap. 4 § plan- och bygglagen enligt 5 § samma kapitel ska uppfyllas vid nybyggnad, ombyggnad och annan ändring än ombyggnad. De tekniska egenskapskraven behöver däremot inte uppfyllas vid sådana åtgärder som inte utgör ändring av ett byggnadsverk utan uteslutande utgör underhåll. Formuleringen i avsnitt 11.5.2 på sid. 264 och i författningskommentaren till 3 kap. 9 § plan- och byggförordningen på sid. 518 om att den föreslagna regleringen ”ska tillämpas vid uppförande, ändring eller underhåll av ett byggnadsverk” är därmed inte helt korrekt.

I detta ärende har generaldirektör Anders Sjelvgren beslutat och signerat beslutet elektroniskt. Föredragande har varit jurist Björn Fredljung. I den slutliga handläggningen har också rättschef Yvonne Svensson, avdelningschef Peter Fransson, t.f. enhetschef Sonia Andersson, experterna Sara Elfving och Cecilia Näslund, jurist Ieva Kisieliute och civilingenjör Anders Rimne deltagit.

Anders Sjelvgren
generaldirektör

Björn Fredljung
jurist

Kopia till:
anders.wannberg@regeringskansliet.se
lars.arell@regeringskansliet.se